

Niets nieuws onder de Wmo?

De uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning
in Nuth

29 januari 2010

Inhoudsopgave

1.	Aanleiding en onderzoeksaanpak	5
2.	Toetsingskader	9
3.	Invoering van de Wmo in de gemeente Nuth	13
3.1	De Wmo gaat verder dan wat er nu is	13
3.2	Het beleidsplan	16
3.3	De speerpunten uit de beleidsnota	19
3.4	Klanttevredenheidsonderzoek	21
3.5	Benchmark	22
4.	Formele vereisten en financiële gevolgen	25
4.1	Formele vereisten	25
4.2	Financiële betekenis	27
5.	Betrokkenheid van gemeenteraad, burgers en belanghebbenden	29
5.1	Betrokkenheid van de raad	29
5.2	Betrokkenheid van burgers en belanghebbenden	29
6.	Conclusies en aanbevelingen	33
6.1	Conclusies	33
6.2	Aanbevelingen	34
Bijlagen:		
1.	Uitgebreid overzicht dat ten grondslag ligt aan het gebruikte toetsingskader	38
2.	Lijst van geïnterviewden en geraadpleegde deskundigen	44
3.	Lijst van afkortingen	45
4.	Geraadpleegde literatuur	46
5.	Eerdere onderzoeken	47
6.	De rekenkamercommissie	49

1. Aanleiding en onderzoeksaanpak

In het onderzoeksprogramma van de rekenkamercommissie Beek, Eijsden, Gulpen-Wittem, Meerssen, Nuth, Valkenburg aan de Geul 2006-2008 is een onderzoek naar de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) opgenomen. Tot nu toe heeft de rekenkamercommissie (verder: de commissie) voor de zes aangesloten gemeenten onderzoeken uitgevoerd die telkens betrekking hadden op één afzonderlijke gemeente. In bijlage 5 is een overzicht van eerdere onderzoeken van de commissie opgenomen.

Voor alle zes gemeenten (Beek, Eijsden, Gulpen-Wittem, Meerssen, Nuth en Valkenburg aan de Geul) wordt een onderzoek naar de Wmo uitgevoerd waarbij de commissie dezelfde onderzoeksvragen en onderzoeksmethodiek hanteert. Het onderzoek voor de gemeente Nuth is het vierde in deze reeks van onderzoeken. Het is de bedoeling ná afronding van het laatste onderzoek (over de uitvoering van de Wmo in Valkenburg aan de Geul) de onderzoeksuitkomsten van de zes afzonderlijke gemeenten in samenhang te bezien in een zevende, afsluitend onderzoek dat betrekking heeft op alle zes gemeenten en waarin waar mogelijk de gemeenten onderling met elkaar worden vergeleken.

Met de komst van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) dragen gemeenten de verantwoordelijkheid voor verschillende aspecten van maatschappelijke ondersteuning van hun inwoners. Dat geldt ook voor de gemeente Nuth en de inwoners van Nuth. Voor veel van deze inwoners is de Wmo van belang:

“Hoewel veel mensen er niet (dagelijks) bijilstaan, is deelname aan het maatschappelijk verkeer niet vanzelfsprekend. Als je niet kunt lopen, kom je de deur niet uit en kun je niet deelnemen, al zou je willen. Als je psychisch niet gezond bent, gaat een deel van het maatschappelijk leven aan je voorbij en kun je niet deelnemen, al zou je willen. Als je verslaafd bent en je niet kunt functioneren zonder de middelen die je gebruikt, dan kun je niet deelnemen, ook al zou je willen. Deelnemen aan het maatschappelijk verkeer is moeilijk, als je hiertoe niet voldoende bent toegerust. Maar deelnemen is cruciaal om te overleven.”¹

Voor veel gemeenten, waaronder Nuth, drukken de vergrijzing en de ontgroening zwaar op de mogelijkheden die de Wmo aan de inwoners biedt. Van de 15.844 inwoners (1 januari 2007) is 19,1 procent ouder dan 65 jaar (3.027 personen). Op Vaals na (19,5 procent) is Nuth in dit opzicht de ‘oudste’ Limburgse gemeente. Voor heel Limburg ligt dit percentage op 16,4, voor heel Nederland op 14,3.

Wat de kosten voor de zorg betreft werd volgens het Centraal Planbureau (CPB) in 2008 in heel Nederland 79 miljard euro uitgegeven, 4.809 euro per jaar per ingezetene. Het CPB hanteert een ruime definitie van zorguitgaven en rekt hieronder ook de kosten van kinderopvang. Niet alle zorgkosten hebben betrekking op alle prestatievelden van de Wmo. Wat betreft de geschatte kosten voor de Wmo gaat het volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) om zeven miljard euro: ongeveer een tiende van de totale zorgkosten.² Voor de hulp in het huishouden en individuele voorzieningen begroten Nederlandse gemeenten in 2009 2,6 miljard euro. Tussen de provincies zijn grote verschillen. Gemeenten in de provincie Flevoland verwachten in 2009 per inwoner gemiddeld 113 euro aan individuele verstrekkingen te betalen. Bij de gemeenten in het meer vergrijsde Limburg ligt dat gemiddelde bedrag op 186 euro.³

¹ Wmo-beleidsplan gemeente Nuth 1 juli 2009-1 juli 2013. Het Nut(h) van verschillen, blz. 10.

² CBS Persbericht 09-037 van 14 mei 2009.

³ CBS Webmagazine van 17 juni 2009.

Voor de gemeente Nuth gelden voor de periode 2009-2013 vier speerpunten:

1. een sluitende ketenaanpak voor preventief jeugdbeleid realiseren;
2. het zorgloket uitbouwen binnen de kaders van het werkdocument Wijksteunpunten gemeente Nuth: een verrijkende verrijking;
3. praktische ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers in Nuth;
4. het realiseren van een goede en duidelijke communicatie tussen de gemeente en haar burgers middels een duidelijke toegankelijke website en periodiek uit te brengen informatiefolders etc. richting de burgers van de gemeente Nuth.⁴

De Wmo kent negen prestatievelden (zie kader). Het ene veld (bijvoorbeeld “bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten”) heeft betrekking op alle inwoners. Maar bij andere prestatievelden gaat het om inwoners met een beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem. Om verslaafden, jongeren in problemen, ouders met problemen bij het opvoeden en vrouwen waarvoor opvang moet worden verzorgd. En om mantelzorgers en vrijwilligers.

Kader

De negen prestatievelden van de Wmo:

1. het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten;
2. op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden;
3. het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning;
4. het ondersteunen van mantelzorgers met inbegrip van steun bij het vinden van oplossingen bij het tijdelijk niet kunnen bieden van hulp alsmede het ondersteunen van vrijwilligers;
5. het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem;
6. het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behouden en het bevorderen van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer;
7. het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en het voeren van beleid ter bestrijding van geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd;
8. het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen;
9. het bevorderen van verslavingsbeleid.

Deze prestatievelden bevatten doelstellingen, voorzieningen en werkvormen die de gemeenten grotendeels zelf mogen invullen. In dit onderzoek van de commissie wordt hieraan aandacht besteed. De Wmo betekent niet alleen in dit opzicht een uitdaging. De gereguleerde marktwerking in de zorg, toegenomen en toenemende mondigheid van burgers die aanspraak maken of willen maken op voorzieningen, voortdurende kostenstijgingen en een krappe arbeidsmarkt op het gebied van de zorg vormen evenzeer uitdagingen en problemen zonder pasklare oplossingen.

⁴ Wmo-beleidsplan gemeente Nuth 1 juli 2009 - 1 juli 2013. Het Nut(h) van verschillen, blz. 13.

In dit onderzoek van de commissie komen de volgende vragen aan de orde:

1. Hoe is tot nu toe (in de overgangsfase) de invoering van de Wmo aangepakt?
2. In hoeverre voldoet de gemeente hiermee aan de eisen die in de Wmo aan de invoering worden gesteld?
3. Bestaat inzicht in de financiële betekenis van de Wmo voor de gemeente?
4. Wat is de betrokkenheid van de raad bij de plaatselijke invulling van de Wmo en bij het verdere invoeringstraject?
5. In hoeverre zijn burgers en belangenverenigingen in het kader van burgerparticipatie betrokken bij de besluitvorming en invoering van de Wmo?"

In hoofdstuk 2 gaat de commissie in op het bij dit onderzoek gebruikte toetsingskader. Het derde hoofdstuk bevat het antwoord op de eerste onderzoeksvraag. In hoofdstuk 4 komen de tweede en derde onderzoeksvraag aan de orde. Hoofdstuk 5 heeft betrekking op de vierde en vijfde onderzoeksvraag. In het zesde en laatste hoofdstuk trekt de commissie conclusies en doet zij aanbevelingen.

De titel van dit onderzoek "Niets nieuws onder de Wmo?" is ontleend aan de uitspraak van een door de commissie op 12 november 2009 geïnterviewde.

2. Toetsingskader

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is op 1 januari 2007 van kracht geworden. Een aantal al langer bestaande wetten en regelingen zijn onderdeel van de Wmo. Nieuw is dat de nieuwe wet beoogt samenhang tot stand te brengen tussen deze regelingen. Nieuw is ook dat de verantwoordelijkheid voor hulp in het huishouden op gemeentelijk niveau is komen te liggen. En nieuw is dat de gemeente zich moet verantwoorden over de uitvoering van de Wmo. Niet naar hogere bestuursorganen, maar horizontaal: naar de eigen inwoners en naar de gemeenteraad.

De Wmo kent - zoals eerder vermeld - negen prestatievelden die van uiteenlopende aard zijn. Nu eens gaat het om een doelstelling (prestatievelden 1 en 5), dan weer om een voorziening (prestatieveld 2).

Prestatieveld 3 is een werkvorm en bij de prestatievelden 6, 7 en 9 gaat het om voorzieningenstelsels. Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) hanteert bij zijn evaluatie om redenen van overzichtelijkheid drie clusters van prestatievelden:

1. sociale samenhang (prestatieveld 1 en deel van prestatieveld 4). Het gaat hier om sociale samenhang en leefbaarheid en ondersteuning van het werk van vrijwilligers, voorzover het hier niet gaat om hulp aan mensen met beperkingen;
2. mensen met beperkingen (prestatievelden 3, 5 en 6 en een deel van prestatieveld 4). Het deel van prestatieveld 4 heeft betrekking op mantelzorg en vrijwilligerswerk voor mensen met beperkingen;
3. kwetsbare burgers (prestatievelden 7, 8 en 9). Het gaat hier om openbare geestelijke gezondheidszorg, naast verslavingszorg en maatschappelijke opvang.

Het tweede prestatieveld (opvoedingsondersteuning) past niet goed in deze clusterindeling en komt in het toetsingskader om praktische redenen onder het eerste cluster aan de orde.⁵

Onderstaande indeling hanteert de commissie voor het toetsingskader waarvoor de wettelijke bepalingen en de gemeentelijke verordening de bouwstenen zijn. Deze indeling berust op een uitgebreidere versie die in bijlage 1 is opgenomen.

De gemeente dient te beschikken over een aantal aan de gemeenteraad ter goedkeuring voorgelegde beleidsdocumenten en uitvoeringsdocumenten. Het gaat hierbij om:

A. Algemeen

- Beleidsplan, al dan niet voorafgegaan door startnotitie en beleidsvisie (Artikel 3, lid 1 en 2: de gemeenteraad stelt een plan vast telkens voor een periode van ten hoogste vier jaren).
- In het plan moet in ieder geval worden ingegaan op (artikel 3, lid 4):
 - de gemeentelijke doelstellingen;
 - kwalitatieve doelstellingen;
 - kwantitatieve doelstellingen;
 - de wijze van uitvoering van het samenhangende beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning;
 - de door de gemeente te behalen resultaten;

⁵ Gijs van Houten, Mathijs Tuynman, Rob Gilsing. Eerste tussenrapportage Wmo-evaluatie. De invoering van de Wmo: gemeentelijk beleid in 2007. Sociaal en Cultureel Planbureau, augustus 2008, blz. 7.

- de door de gemeente te nemen maatregelen om de kwaliteit van de uitvoering te waarborgen.

Relatie met andere gemeentelijke beleidsterreinen, zoals:

- ✓ (gezondheids)zorgbeleid;
- ✓ woonvisie/woonbeleid;
- ✓ armoedebeleid;
- ✓ activeringsbeleid (in het kader van WWB, WSW, Wia en Wajong);
- ✓ sportbeleid;
- ✓ integratie-/inburgeringsbeleid;
- ✓ vervoersbeleid (leerlingenvervoer, WSA-vervoer);
- de door de gemeente te nemen maatregelen om keuzevrijheid te bieden;
- de wijze waarop gemeenteraad en gemeentebestuur zich op de hoogte hebben gesteld van de behoeften van kleine doelgroepen;
- samenwerking met andere gemeenten.

B. Participatie in het Wmo-beleid

De gemeente dient participatie in het Wmo-beleid mogelijk te maken. Hiervoor gelden de volgende normen:

- Participatie van de burgers bij het Wmo-beleid is vastgelegd in artikel 11 en 12. Bij:
 - de beleidsvoorbereiding;
 - vroegtijdig de mogelijkheid om zelfstandig beleidsvoorstellen in te dienen over maatschappelijke ondersteuning;
 - gelegenheid tot advies indienen door de gezamenlijke vertegenwoordigers van representatieve organisaties van vragers op het gebied van maatschappelijke ondersteuning;
 - motivering van gemeentebestuur gericht aan gemeenteraad over de manier waarop de belangen en behoeften van inwoners die hun belangen en behoeften niet goed kenbaar kunnen maken in de beleidsvorming zijn meegewogen.
- Wijze van participatie van organisaties die betrokken zijn bij opstellen van visie en doelen van de Wmo:
 - informeren;
 - raadplegen;
 - vragen om instemming.
- horizontale verantwoording: artikel 9 schrijft voor dat het gemeentebestuur jaarlijks voor 1 juli bekend maakt de uitkomsten van het cliënttevredenheidsonderzoek en de bij ministeriële regeling aangewezen prestatiegegevens.

C. De reikwijdte van de Wmo

De gemeente dient doelstellingen vast te stellen op alle terreinen die onder de Wmo vallen. Het gaat hier om het volgende:

1. Sociale samenhang, ondersteuning van vrijwilligers en opvoedingsondersteuning
 - gemeentelijke activiteiten gericht op sociale samenhang;
 - gemeentelijke activiteiten gericht op ondersteuning van vrijwilligers (ook in sportverenigingen, kinderboerderijen, buurtcomités en muziekgezelschappen);
 - gemeentelijke activiteiten gericht op jeugdigen met opgroei problemen en op ouders met problemen met opvoeden.

2. Mensen met beperkingen
 - informatie, advies en cliëntondersteuning;
 - voorzieningen van informatie en/of advies;
 - indicatiestelling Wmo-loketten;
 - organisaties waarmee cliënt in het Wmo-loket rechtstreeks contact kan leggen;
 - cliëntondersteuning;
 - betrokkenheid bij algemene voorzieningen;
 - betrokkenheid bij individuele voorzieningen;
 - betrokkenheid bij indicatiestelling.

3. Maatschappelijke zorg.

Met dit toetsingskader is een uitgebreid kader geschetst voor de gemeentelijke activiteiten op het gebied van de maatschappelijke ondersteuning. Gelet op de omvang en schaal van de gemeente Nuth is niet elk van de punten in dit toetsingskader voor deze gemeente relevant. De commissie voerde naast dit onderzoek voor de gemeente Nuth een soortgelijk onderzoek uit voor de gemeente Beek, Eijsden en Gulpen-Wittem. Binnenkort volgen onderzoeken voor de gemeenten Meerssen en Valkenburg aan de Geul. Bij deze onderzoeken gebruikt de commissie hetzelfde toetsingskader.

Dit onderzoek is niet het eerste onderzoek naar (de gevolgen van) de invoering en de uitvoering van de Wmo. De tussentijdse evaluatie van het SCP is eerder in dit hoofdstuk genoemd. De evaluatie van het SCP is geanonimiseerd. Prestaties en bevindingen zijn niet op individuele gemeenten en dus ook niet op Nuth te herleiden.

De evaluatie van het SCP kent daarnaast beperkingen, die het SCP zelf naar voren brengt. Van de toenmalige 443 gemeenten doen 383 gemeenten mee aan de evaluatie (82 procent). Het evaluatieonderzoek berust op informatie die is verstrekt door ambtenaren die in hun dagelijks werk met de uitvoering van de Wmo te maken hebben. Dat werkt het rooskleurig voorstellen van de beleidswerkelijkheid in de hand. Het SCP wijst er ook nog op dat niet zozeer de uitvoering als wel de plannen tot uitvoering uitgangspunt zijn bij de verstrekking van de van de gemeenten gevraagde informatie. Dat kan een gunstige inschatting van de resultaten van het Wmo-beleid verder in de hand werken.

De gemeente Nuth nam aanvankelijk deel aan de jaarlijkse tevredenheids- en benchmarkonderzoeken van het onderzoeksbureau SGBO, maar heeft in 2008 gekozen voor het bureau onderzoek & statistiek van de gemeente Heerlen.

De commissie wil aan de hand van de vijf onderzoeksvragen nagaan hoe het is gesteld met de uitvoering van de Wmo in de gemeente Nuth en op welke wijze de uitvoering - ook in vergelijking met vijf naburige gemeenten - nog kan worden verbeterd.

3. Invoering van de Wmo in de gemeente Nuth

In dit hoofdstuk komt vraag 1 aan de orde: hoe is tot nu toe de invoering van de Wmo aangepakt? De commissie wil deze vraag beantwoorden met het oog op de effecten die de invoering van de Wmo heeft teweeggebracht.

3.1 De Wmo gaat verder dan wat er nu is

Bij de invoering van de Wmo is aanvankelijk aansluiting gezocht bij Parkstad. Hieraan lag een simpele reden ten grondslag: op het gebied van welzijn kent de gemeente Nuth een samenwerking met de gemeenten in Parkstad. Samen met de gemeenten Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Onderbanken, Simpelveld, Vaals en Voerendaal onderzocht Nuth wat de Wmo voor de inwoners van deze gemeenten zou kunnen betekenen. Dit onderzoek naar de 'contouren van de Wmo' gebeurde aan de hand van drie toekomstscenario's, die in een bijeenkomst met raadsleden uit de betrokken gemeenten zijn uitgewerkt. Het ging om de zelfredzame samenleving, minimaal vangnet en de zorgzame samenleving. Een vierde scenario, een nieuwe zorgstaat, werd vanwege de onwaarschijnlijkheid van dit scenario, niet uitgewerkt.

Aan de hand van de drie uitgewerkte scenario's zijn ook beleidskeuzes aan de orde gesteld: moeten de gemeenten een sterke regierol vervullen of kunnen de gemeenten de verstrekking van voorzieningen aan de markt overlaten? Moeten de gemeenten de Wmo integraal uitvoeren of kan worden volstaan met specifiek beleid gericht op de thuiszorg en verstrekking van hulpmiddelen? Hoe gaan de gemeenten om met de eigen verantwoordelijkheid van hun inwoners en wanneer is sprake van een taak van de gemeente? Hoe betrekken de gemeenten de inwoners bij het beleid? En: doen de gemeenten het op hun eentje of kiezen ze voor samenwerking?⁶

De tien gemeenten kozen voor het scenario van de zelfredzame samenleving en verbonden aan deze keuze vijf beleidskeuzes:

- regie in handen van de overheid en de marktpartijen;
- aan de Wmo werken op basis van een groeimodel;
- de overheid houdt verantwoordelijkheid voor kwetsbare groepen;
- de burger participeert vooral als adviseur;
- de aanpak geschiedt vanuit regionaal opgesteld beleid, dat lokaal wordt uitgevoerd.⁷

In december 2005, vlak na de verschijning van de intergemeentelijke nota, schetste de afdeling welzijn/burgerzaken van de gemeente Nuth de kaders voor de invoering van de Wmo.⁸ In deze nota verwijst de gemeente naar "een dekkend beleidskader". Hieronder wordt verstaan dat voor veel op het terrein van de Wmo liggende of aan de Wmo grenzende beleidsterreinen al gemeentelijk beleid voorhanden was.

⁶ 'Are you being served? Contouren van de Wmo'. Van der Bunt adviseurs voor organisatie en beleid. Amsterdam, 25 oktober 2005.

⁷ Raadsvoorstel beleidskeuzes Wmo maken op basis van de regionale kadernota Wmo (BZ/062) van 14 december 2005.

⁸ De Wet maatschappelijke ondersteuning in Nuth. De eerste kaders (december 2005), Gemeente Nuth, Afdeling Welzijn/Burgerzaken 13 december 2005.

Het ging hierbij om integraal jeugdbeleid, integraal ouderenbeleid, kunst en cultuur, lokaal onderwijsbeleid, gezondheidszorg, sociale zorg, peuterspeelzaalbeleid, gemeenschapshuizen, vluchtelingenbeleid, de verordeningen voorzieningen gehandicaptenbeleid en kinderopvang, sport en recreatieve voorzieningen en vrijwilligersbeleid. Nadrukkelijk stelde het college dat “de Wmo verder gaat dan alleen het samenvoegen van een aantal wetten en wetsonderdelen. De Wmo geeft de gemeenten veel beleidsvrijheid.”⁹

De gemeente Nuth vertaalde dit als volgt. Zij koos ervoor om in ieder geval voorbereid te zijn op de uitvoering van de nieuwe taken (prestatieveld 6), maar wilde waar mogelijk ook het bestaande beleid herijken en al inspelen op nieuwe Wmo-taken. Dit beleid wilde de gemeente regionaal vormgeven, maar hierbij het lokale beleid niet uit het oog verliezen. Tegelijkertijd wil de gemeente lokale uitvoering van het beleid maar sloot ze regionale uitvoering niet bij voorbaat uit. Wat de rol en positie van burgers betreft ging de gemeente ervan uit dat een deel van de inwoners dat een beroep doet op voorzieningen en diensten van de Wmo ondersteuning nodig heeft bij het organiseren van zorg. En wat burgerparticipatie betreft koos de gemeente voor meedenken door en consultatie van vertegenwoordigers van de doelgroepen in een klankbordgroep.

Deze keuzes zou het college uitwerken in raadsvoorstellen die de gemeenteraad “in de komende maanden” zouden worden voorgelegd.¹⁰ Op 7 februari 2006 ging de gemeenteraad akkoord met deze aanpak.

Het raadsvoorstel en het hieraan ten grondslag liggende onderzoek van Van der Bunt adviseurs voor organisatie en beleid ten behoeve van de tien gemeenten vormen als het ware een beleidsvisie, zoals die als start van de voorbereiding op de invoering van de Wmo in veel gemeenten is opgesteld.

Naast de beleidsmatige aanpak had het college ook de nodige aandacht voor de uitvoering. In een stappenplan kwamen deze uitvoeringsaspecten aan de orde. Dit betrof niet alleen de betrokkenheid van de gemeenteraad die in verschillende raadsvoorstellen aan bod zou komen, maar ook de personele gevolgen voor het gemeentelijk apparaat. Voorzien werd dat de bestaande capaciteit van de afdeling welzijn/burgerzaken niet voldoende zou zijn. Het ging immers bij de nieuwe taak (prestatieveld 6, hulp in de huishouding) om 451 inwoners van Nuth die in totaal 104.200 uren zorg zonder verblijf nodig hadden.¹¹ Op 1 januari 2008 ging het om 477 inwoners, op 1 januari 2009 om 472 inwoners.¹²

Bovendien was haast geboden, met name bij de uitvoering van de nieuwe taak van hulp in het huishouden. Lange tijd zag het er naar uit dat de overgang van deze taak naar de gemeente al op 1 juli 2006 zijn beslag zou krijgen. Later werd de invoeringsdatum 1 januari 2007. Alle inspanningen van de gemeente waren erop gericht de aanbesteding voor de hulp in het huishouden in zo goed mogelijke banen te leiden. Op 20 juni 2006 ging de gemeenteraad van Nuth akkoord met de aanbesteding van hulp in het huishouden waarbij de gemeente Maastricht in Tripool-verband het voortouw had genomen.¹³ De gemeente klaarde hiermee een lastige klus. De gegevens (namen, adressen) van de cliënten die via het Zorgkantoor hulp in het huishouden kregen bleken moeilijk te traceren.

⁹ Idem, blz. 7.

¹⁰ Idem, blz. 14.

¹¹ Stappenplan invoering Wmo, blz. 6.

¹² Jaarverslag 2007 en Jaarverslag 2008 De Wet maatschappelijke ondersteuning. De individuele voorzieningen. Naast hulp in de huishouden is sprake van ongeveer 1450 aanvragen voor hulpmiddelen (individueel vervoer, rolstoelen, woningaanpassingen e.d.).

¹³ Raadsvoorstel akkoord te gaan met de in Tripool verband uitgewerkte uitgangspunten voor hulp in het huishouden, 20 juni 2006.

De gemeente heeft vervolgens bij de desbetreffende zorgaanbieders deze gegevens kunnen achterhalen en zo de cliënten van de overgang van hulp in het huishouden naar de Wmo kunnen informeren.¹⁴

Op 12 september 2006 boog de gemeenteraad zich in een Ronde Tafel Gesprek over een voorstel voor een verordening individuele voorzieningen en over een regionale kadernota waarin “de verschillende prestatievelden van de Wmo uitvoerig zijn uitgewerkt.”¹⁵ Op 26 september 2006 ging de gemeenteraad akkoord met de uitgangspunten van de regionale kadernota. Ook nam de raad het voorstel van het college over om in 2007 het beleidsplan Wmo voor de periode van 2008 tot en met 2011 uit te werken en aan de raad voor te leggen. Verder stelde de raad de verordening individuele voorzieningen vast.

De regionale kadernota bood de gemeenten inzicht in de taken en verantwoordelijkheden die de komst van de Wmo met zich mee bracht. In de regionale kadernota werd daarom uitvoerig stilgestaan bij de desbetreffende onderdelen van de Welzijnswet, de Algemene wet bijzondere ziektekosten en de Wet voorzieningen gehandicapten. Tegelijkertijd kon aan de hand van de informatie over de prestatievelden van de Wmo gezien worden waar en hoe lokale accenten zouden kunnen worden gelegd. Deze “*colour local*” zou in een eigen beleidsplan zijn weg moeten vinden. Het college legde de raad het volgende voor:

“Het beleidsplan dient in 2007 te worden vastgesteld. Wij stellen een concept op en zijn bij wet verplicht dit concept met betrokken burgers en instellingen te bespreken. Daarna stelt de raad het vast. De Wmo geeft voor het beleidsplan, dat voor maximaal vier jaar wordt vastgesteld, in artikel 3 van de Wmo een aantal voorschriften. De raad legt daarin de hoofdlijnen vast voor het beleid. Per prestatieveld dient u de doelen aan te geven. U geeft daarbij tevens aan welke activiteiten daartoe worden ondernomen en tot welke resultaten dat zou moeten leiden. Daarnaast dient te worden vastgelegd welke kwaliteitswaarborgen het college moet nemen bij de uitvoering van beleid en welke maatregelen er genomen worden om keuzevrijheid voor de zorgvrager te waarborgen.”¹⁶

Wat de verordening individuele voorzieningen betreft had de gemeente Nuth aansluiting gezocht bij een verordening die in samenwerking met andere Parkstadgemeenten alsmede Gulpen-Wittem en Vaals tot stand was gekomen. Deze verordening was op haar beurt weer geënt op een modelverordening van de Vereniging Nederlandse Gemeenten.

In de gemeenteraadsvergadering van 26 september 2006 bleek dat de raadsleden de gevolgen van de invoering van de Wmo niet goed konden overzien. Om deze reden vroeg het raadslid mevrouw N.E.W. Rouette (PvdA) “een moment van inzage om te zien of de definitieve stukken in het gestelde kader vallen. Ze stelt voor dat in december te doen.” Om dezelfde reden vond het raadslid mevrouw G.C.J. Vliegen-Claessens (Leefbaar Nuth) “het moeilijk om daar nu iets over te zeggen.” En het raadslid J.J.C. van den Berg (CDA) vreesde “dat er opnieuw een wet wordt ingevoerd waarvan de financiële consequenties voor de gemeente zeer onduidelijk zijn.”¹⁷ De raad ging vervolgens unaniem akkoord met de voorstellen van het college.

¹⁴ Gesprek met de heren Arets en Schuman en met mevrouw Peeters, Nuth 12 november 2009.

¹⁵ Regionale kadernota Wet maatschappelijke ondersteuning 2006, blz. 3 (versie 2.0/29 juni 2006).

¹⁶ Raadsvoorstel De regionale kadernota, 18 juli 2006, blz. 3.

¹⁷ Verslag van de meningvormende vergadering van de raad van de gemeente Nuth van 26 september 2006, blz. 53 en 54.

3.2 Het beleidsplan

Het in 2007 in het vooruitzicht gestelde beleidsplan zou pas op 14 juli 2009 door de gemeenteraad worden goedgekeurd. Aanvankelijk leefde in de gemeente Nuth de gedachte dat de gemeente wettelijk verplicht was het beleidsplan vast te stellen vóór 1 januari 2008. Artikel 3 van de Wmo bevat wel bepalingen over de opstelling en inhoud van het beleidsplan, maar een nadere tijdsaanduiding voor de vaststelling van het (eerste) beleidsplan ontbreekt.

Andere gemeenten in Zuid-Limburg zijn met hun beleidsplan ook over de datum van 1 januari 2008 heengesloten. Er zijn ook voorbeelden van gemeenten die in 2007 hun beleidsplan hebben vastgesteld. De gemeenteraad van Gulpen-Wittem stemde op 6 maart 2008 in met het beleidsplan. De gemeenteraad van Eijsden keurde op 24 juni 2008 het beleidsplan goed. De gemeenteraad van Beek stelde op 20 december 2007 het beleidsplan vast.

Waarom heeft het zolang geduurd voordat in Nuth het beleid werd vastgelegd voor een beleidsterrein dat in geld een groot deel van de gemeentelijke begroting betreft? Uit de gesprekken die de commissie met betrokkenen heeft gevoerd komen twee redenen naar voren die aan het verlate tijdstip van goedkeuring van het beleidsplan hebben bijgedragen:

- de opstelling van de beleidsnota viel samen met de opstelling van andere beleidsnota's. Hieraan en aan enkele problemen in de uitvoering heeft de gemeente prioriteit gegeven;¹⁸
- de moeizame verhouding tussen de gemeentelijke organisatie en de toenmalige wethouder aan de ene kant en het Wmo-platform aan de andere kant.¹⁹

De tweede reden (de moeizame verhouding tussen gemeente en Wmo-platform) komt uitgebreider aan de orde in paragraaf 5.2.

Het beleidsplan kent doelstellingen en een uitvoeringsprogramma dat de doelstellingen grotendeels overlapt. Hieronder volgt per prestatieveld het uitvoeringsprogramma:

Prestatieveld 1: het bevorderen van sociale cohesie

1. Voor de gemeente worden draagvlak en acceptatie bij de inwoners vooral gecreëerd door een goede informatieverstrekking. Uiteraard kunnen volgens de gemeente standpunten en inzichten verschillen, maar wanneer op basis van inhoudelijke argumenten discussie plaatsvindt en ruimte bestaat voor wederzijds begrip en de wil om tot elkaar te komen, heeft beleid een grotere kans van slagen. Het zal volgens de gemeente een voortdurend proces zijn dat continu aandacht behoeft, maar de gemeente wil de informatieverstrekking in de zin van uitleg waarom bepaalde keuzes in beleid zijn gemaakt, verbeteren²⁰.
2. Om te meten hoe sociale samenhang en leefbaarheid in de gemeente wordt ervaren en welke effecten het beleid hierop heeft, wil de gemeente de Parkstadmonitor gebruiken. De Parkstadmonitor bevat informatie over de gemeenten, dorpen en buurten van de regio Parkstad Limburg.

¹⁸ Email met ambtelijk commentaar op concept-versie van de heer Schuman, 16 december 15.30 uur.

¹⁹ Gesprekken met de heren Arets en Schuman en mevrouw Peeters, Nuth 12 november 2009. Gesprek met wethouder J.J.C. van den Berg, Nuth 12 november 2009. Gesprek met de heer P.H.L. Meertens, secretaris van het Wmo-platform, Nuth 12 november 2009.

²⁰ Wmo-beleidsplan gemeente Nuth 1 juli 2009 – 1 juli 2013. Het Nut(h) van verschillen, blz. 43.

De informatie in deze monitor is afkomstig uit bevolkingsenquêtes zoals het Burgeronderzoek Parkstad Limburg en de GGD Gezondheidsenquête. Daarnaast zijn statistische gegevens uit diverse registraties (bij voorbeeld van gemeenten en politie) opgenomen.

3. De gemeente wil het voorzieningenniveau afstemmen op de behoeften en wensen van de gebruikers, waarbij de doorontwikkeling van de wijksteunpunten in de kernen een speerpunt is.

Prestatieveld 2: preventief jeugdbeleid

1. De gemeente wil voorzien in ondersteuning van ouders en jeugd.
2. De gemeente wil bundeling van taken, vereenvoudigde aansturing en afstemming van instrumenten.
3. De gemeente wil verantwoordelijkheden daar leggen waar zij thuis horen en partners erop aanspreken.
4. De gemeente wil vroegsignalering coördineren vanuit vindplaatsen (consultatiebureau, peuterspeelzalen, scholen).
5. De gemeente wil dat Centrum voor Jeugd en Gezin uiterlijk in 2010 operationeel is, net als het digitaal dossier jeugd en gezin. Het centrum wordt gevestigd in het gebouw gevestigd waar nu het Wmo-loket en het maatschappelijk werk zijn gehuisvest.
6. De gemeente wil dat in 2010 de sluitende ketenaanpak een feit is. Elke jeugdige of jongere van de gemeente Nuth is dan in beeld en heeft een passend traject.

Prestatieveld 3: informatie- en adviesfunctie

1. De werkwijze en structuur zoals deze is omschreven in het werkdocument 'Wijksteunpunten gemeente Nuth; een verreikende verrijking' wordt vorm en inhoud gegeven (uiterlijk 2012 operationeel).
2. De gemeente wil betrouwbare informatie geven door middel van een duidelijke en toegankelijke website en periodiek uit te brengen informatiefolders op het gebied van de Wmo.

Prestatieveld 4: ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers

1. De gemeente wil omvang, aard en knelpunten van mantelzorg en vrijwilligerswerk in de gemeente Nuth in beeld brengen. Dit is voor de gemeente een voortschrijdend proces, omdat mantelzorg continu wijzigt.
2. De gemeente wil op basis van de bevindingen beleid ontwikkelen. Dat beleid is gericht op ondersteuning en niet om mantelzorgers te werven. Voor de ondersteuning van de mantelzorger als doelgroep sluit de gemeente aan bij de regionale en landelijke ondersteuningsorganisaties. Voor vrijwilligers is het beleid gericht op ondersteuning van vrijwilligers en ook op het stimuleren om vrijwilligerswerk te verrichten. De ondersteuning van vrijwilligers krijgt vorm en inhoud in de nota "Sociaal cultureel werk" die in september 2009 wordt geactualiseerd.²¹

Prestatieveld 5: bevorderen van deelname aan het maatschappelijk verkeer

1. De gemeente wil inzichtelijk maken welke belemmeringen inwoners ervaren bij de deelname aan het maatschappelijk verkeer.
2. De gemeente wil het gemeentelijk beleid screenen op collectieve voorzieningen om de deelname aan het maatschappelijk verkeer te bevorderen.

²¹ Het is de bedoeling dat deze nota in de raadsvergadering van 11 maart 2010 wordt vastgesteld. Email met ambtelijk commentaar op concept-versie van de heer Schuman, 16 december 15.30 uur.

3. De gemeente wil op basis van deze screening en het behoeftenonderzoek bezien of aanvullende maatregelen nodig zijn.
4. De gemeente wil deelname van specifieke minderheidsgroepen aan het maatschappelijk verkeer bevorderen.
5. De gemeente wil meer inclusief beleid ontwikkelen. Zo worden algemene voorzieningen beter toegankelijk en dat vergemakkelijkt meedoen.
6. De gemeente wil het brede gemeentelijk sociaal beleid goed laten aansluiten aan dit prestatieveld om zo deelname aan maatschappelijk verkeer en zelfstandig functioneren van specifieke doelgroepen te bevorderen (Wwb, Wsw, Wi en het gemeentelijk minimale beleid).

Prestatieveld 6: verstrekken van individuele voorzieningen

1. De gemeente wil zo snel mogelijke adequate afhandeling van de aanvragen.
2. De gemeente wil verstrekking van goedkoopste adequate voorzieningen die noodzakelijk zijn om beperkingen te verminderen, dan wel op te heffen.
3. De gemeente wil nauwlettend ontwikkelingen volgen met betrekking tot de veranderingen in de Awbz en binnen de grenzen van de mogelijkheden nieuw beleid ontwikkelen voor taken die de gemeente wettelijk opgedragen krijgt.

Prestatievelden 7, 8 en 9: maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingsbeleid

1. De gemeente wil in samenspraak met de gemeente Heerlen erop toezien dat ook de inwoners van Nuth gebruik kunnen maken van voorzieningen van het Stedelijk Kompas.
2. De gemeente wil kleinschalige lokale projecten ondersteunen.

Van deze 24 onderdelen van het uitvoeringsprogramma tellen slechts drie een tijdhorizon. Van de resterende 21 betreffen achttien onderdelen aankondigingen (de gemeente wil beleid ontwikkelen, ontwikkelingen volgen etc), dan wel procedures (snelle afhandeling van aanvragen, inzet van een monitor, informatie verzamelen, informatie geven). De gemeente heeft de commissie erop gewezen dat vaak in afzonderlijke beleidsplannen en uitvoeringsplannen een tijdshorizon is opgenomen. Dit neemt niet weg dat het de leesbaarheid en de overtuigingskracht van het Wmo-uitvoeringsprogramma ten goede zou komen als deze belangrijke en beschikbare informatie over het tijdspad bij de uitvoering in het Wmo-uitvoeringsprogramma zou worden opgenomen.²²

Op het beleidsplan kwam dan ook de nodige kritiek. De commissie gaat nader in op het advies van het Wmo-platform in paragraaf 5.2. Bij de behandeling in de gemeenteraad wees mevrouw N.E.W. Rouette (PvdA) erop dat “het stuk wel weinig ambitie [vertoont], er worden vage doelen gesteld. Er wordt veel vrijheid gegeven in tijd en kwaliteitsniveau, dat mag duidelijker en concreter.”²³ De heer J.H.M. Essers (GroenLinks) vond de nota “niet zo inzichtelijk. Het is flink doorkauwen om er doorheen te komen.”

Mevrouw G.C.J. Vliegen-Claessens (Leefbaar Nuth) vroeg het uitvoeringsprogramma specifieker, meer tijdgebonden te formuleren.²⁴ Een motie om van het college (en indirect het Wmo-platform) te vragen per jaar te komen tot een afgebakend aantal adviesonderwerpen werd niet nodig gevonden.

²² Email met ambtelijk commentaar op concept-versie van de heer Schuman, 16 december 15.30 uur.

²³ Verslag van de meningvormende vergadering van de raad van de gemeente Nuth van 14 juli 2009, blz. 91.

²⁴ Idem, blz. 92.

Volgens de raadsleden en de verantwoordelijke wethouder waren de verhoudingen tussen gemeente en Wmo-platform redelijk tot goed. In gesprekken heeft de commissie geconstateerd dat dit positieve beeld nuancering behoeft.²⁵ De commissie komt hierop in paragraaf 5.2 terug.

Op 14 juli 2009 ging de gemeenteraad akkoord met het beleidsplan met inbegrip van een amendement om de in het beleidsplan opgenomen bedragen jaarlijks op te nemen in de begroting en te beschouwen als een totaalbudget voor de uitvoering van de Wmo, waardoor het college mandaat heeft om binnen deze financiële kaders te zorgen voor de uitvoering van de Wmo.

3.3 De speerpunten uit de beleidsnota

Voor de gemeente Nuth gelden voor de periode 2009-2013 vier speerpunten:

1. een sluitende ketenaanpak voor preventief jeugdbeleid realiseren;
2. het zorgloket uitbouwen binnen de kaders van het werkdocument Wijksteunpunten gemeente Nuth: een verrijkende verrijking;
3. praktische ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers in Nuth;
4. het realiseren van een goede en duidelijke communicatie tussen de gemeente en haar burgers middels een duidelijke toegankelijke website en periodiek uit te brengen informatiefolders etc. richting de burgers van de gemeente Nuth.²⁶

Deze speerpunten worden genoemd in het beleidsplan en zijn ook terug te vinden in de begroting van de gemeente voor 2010. Wat is nu de stand van zaken bij de aanpak van deze vier speerpunten?

1. Bij de vaststelling van de begroting 2010 heeft de gemeente besloten een zorgnetwerk in te stellen voor het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs.

Het doel van een zorgnetwerk is het vroegtijdig onderkennen van problemen bij kinderen/gezinnen en door onderlinge samenwerking en afstemming te komen tot een zo passend mogelijk hulp- of begeleidingsaanbod aan het kind en gezin.

De functies die het netwerk uitvoert zijn:

- multidisciplinaire beoordeling van (complexe) problematiek;
- inbrengen van aanvullende informatie;
- verwijzing en toeleiding naar lokale hulp- en welzijnsinstellingen;
- organiseren van zorgcoördinatie bij lokale hulpverlening;
- verwijzing en toeleiding naar Bureau Jeugdzorg;
- registratie in dossiers.

De deelnemers in het netwerk zijn:

- Meander Maatschappelijke Dienstverlening (maatschappelijk werker);
- Meander JGZ 0-4 jaar (verpleegkundige JGZ);
- GGD ZL JGZ 4-19 (jeugdarts);
- Bureau Jeugdzorg (jeugdhulpverlener);
- basisscholen (interne begeleiders);
- peuterspeelzaalwerk (medewerkster SKN).

²⁵ Gesprekken met de heren Arets en Schuman en mevrouw Peeters, Nuth 12 november 2009, gesprek met wethouder J.J.C. van den Berg, Nuth 12 november 2009. Gesprek met de heer P.H.L. Meertens, Nuth 12 november 2009.

²⁶ Wmo-beleidsplan gemeente Nuth 1 juli 2009 - 1 juli 2013. Het Nut(h) van verschillen, blz. 13.

Het is de bedoeling dat per schooljaar minimaal zeven bijeenkomsten plaatsvinden. Daarin worden per jaar minimaal vijftien nieuw ingebrachte kinderen/gezinnen besproken. In januari 2010 wordt hiermee begonnen.

2. In Wijnandsrade is een wijksteunpunt geopend in gemeenschapshuis Wijnandsrade. Het wijksteunpunt is geopend op woensdag. In de ochtend vinden daar activiteiten plaats van het Meer Bewegen voor Ouderen, in de middag van de SOOS. In de periode daartussen houdt de ouderenwerker spreekuur. Ook worden er maaltijden geserveerd door Cicero. Dit wordt begeleidt door twee vrijwilligers van de UVV.

In Vaesrade is een wijksteunpunt gerealiseerd in de basisschool, waarvoor een kleine interne verbouwing noodzakelijk was. Inmiddels is een kantoor met spreekkamer gerealiseerd. De wijksteunfunctie is nog niet in gebruik genomen. De participerende partijen zijn de school, de gemeente, het ouderenwerk, Cicero (maaltijdvoorzieningen), en de bibliotheek (er is al een uitleenpunt in de school). De spreekkamer is vrij klein, maar de aangrenzende aula biedt voor alle partijen mogelijkheden als bibliotheek-, lees-, ontmoetings en- maaltijdfunctie. De partijen zijn op dit moment bezig met het inventariseren van de (samenwerkings)mogelijkheden. De ouderenwerker start in januari 2010 met een wekelijks spreekuur.

In Nuth zal het zorgcentrum fungeren als wijksteunfunctie, naast het wijksteunpunt De Pastorij. Daar vindt nu dagopvang en -verzorging plaats door Cicero. Ook is daar een restaurantfunctie gerealiseerd door Cicero en houdt de trombosedienst prikdienst.

In Hulsberg fungeert het verzorgingshuis als wijksteunpunt en in *Schimmert* het woonzorgcomplex De Weidehof.

Volgens de gemeente is hiermee nu in iedere kern een wijksteunfunctie gerealiseerd. Nu is het volgens de gemeente zaak om daaraan verder vorm en inhoud te geven. Gebouw en materieel zijn randvoorwaarden. Veel belangrijker is echter de organisatie en visie die nodig zijn om de wijksteunpunten vorm te geven, aldus de gemeente. Daaraan wordt op dit moment hard gewerkt.²⁷

3. Op regionaal vlak is er een aantal zorgaanbieders actief, die mantelzorgers praktische ondersteuning bieden. Het gaat dan om het Steunpunt Mantelzorgers ZL, Oppas Thuiscentrale (OTC) en Ruggesteun, welke inmiddels gefuseerd zijn tot de aanbieder CIZOP. Daarnaast verlenen Buddyzorg en Horizon maatjesprojecten. Regionaal is besloten om deze instellingen te subsidiëren opdat zij de praktische ondersteuning ook feitelijk kunnen leveren.

Met de overgang van Awbz naar Wmo heeft de gemeente we de financiering overgenomen. Het is de gemeente echter onvoldoende inzichtelijk of de feitelijke vraag van mantelzorgers ook aansluit op het aanbod van de instellingen. Ook bestaat geen inzicht in de omvang van het aantal mantelzorgers in Nuth. Dit wil de gemeente in 2010 door een extern bureau laten onderzoeken samen met drie andere gemeenten uit de regio. Nu is het aanbod van de instellingen nog aanbodgericht (productencatalogus). Na afronding van het onderzoek zal dit meer vraaggericht zijn omdat dan de feitelijke behoefte bekend is.²⁸

²⁷ Email met ambtelijk commentaar op concept-versie van de heer Schuman, 16 december 15.30 uur.

²⁸ Email met ambtelijk commentaar op concept-versie van de heer Schuman, 16 december 15.30 uur.

4. Het meest urgente speerpunt betreft de communicatie. Op de website van de gemeente Nuth is de informatie over de Wmo niet voorhanden. De inwoner die op zoek gaat naar praktische informatie over het zorgloket en over voorzieningen waarop aanspraak kan worden gemaakt vindt op deze website niets van zijn gading.

De algemene folder Wmo en de gemeentelijke website hebben prioriteit. In januari 2010 moet de structuur van de website, inclusief de teksten, hyperlinks etc. gereed zijn om verder binnen de website van de gemeente Nuth te plaatsen. Ook dan zal de tekst van de algemene folder definitief zijn en kan de lay out van de folder opgepakt worden.²⁹

De commissie wijst er naar aanleiding van de stand van zaken bij de aanpak van de vier speerpunten op dat het eerste speerpunt in 2010 moet zijn gerealiseerd, maar de weg daarnaar toe is niet inzichtelijk gemaakt. Dat geldt ook voor de andere speerpunten, die het zonder concrete tussenstappen en tijdschema moeten doen. Dit brengt het risico met zich mee dat verwezenlijking van deze speerpunten op de lange baan wordt geschoven.

3.4 Klanttevredenheidsonderzoek

De gemeente Nuth heeft twee tevredenheidsonderzoeken laten uitvoeren. Het eerste tevredenheidsonderzoek werd uitgevoerd door SGBO en had betrekking op het jaar 2007. Van de 640 uit twee steekproeven benaderde cliënten reageerden 265: een respons van 41 procent. Het betrof cliënten die in 2007 een verzoek voor hulp in het huishouden hadden ingediend en cliënten die in 2006 en 2007 een verzoek voor een hulpmiddel hadden ingediend.

De tevredenheid over de aanvraagprocedure was 7,7. Van de respondenten was 85 procent tevreden over de wachttijd tussen toekenning en ontvangst van de ondersteuning. De waardering voor de huishoudelijke hulp was 8,3. Voor de voorzieningen die men krijgt vanwege een lichamelijke beperking was de waardering 7,2.

In totaal gaf 31 procent van de cliënten aan wel eens van het Wmo-platform te hebben gehoord. Van degenen die wel eens van het platform hadden gehoord was 84 procent tevreden over de informatie over het platform. 77 procent is tevreden over de mate waarin het platform voor de belangen van de cliënten in 2007 opkwam.

De tevredenheidsonderzoeken van SGBO worden uitgevoerd volgens een vast stramien dat binnen een groot aantal gemeenten wordt gebruikt. Het is dus geen maatwerk. Bovendien valt methodologisch het nodige af te dingen op de aanpak. Cliënten (dus diegenen die een voorziening of hulpmiddel krijgen) worden steekproefgewijs benaderd. Maar de Wmo is van iedereen en door deze aanpak verkleint de focus zich vanzelf naar slechts twee prestatievelden. Tenslotte bestaat – zo bleek ook uit de voor dit onderzoek gevoerde gesprekken - weinig inzicht in de wijze waarop de cliënten hun reacties geven: vullen zij de vragenlijsten zelf in? Lokken de vragen politiek correcte antwoorden uit? Worden de respondenten geholpen bij het invullen? Zo luiden de belangrijkste twijfels aan de validiteit van dit tevredenheidsonderzoek.³⁰

²⁹ Idem.

³⁰ Gesprek met de heren Arets en Schuman en mevrouw Peeters, Nuth 12 november 2009.

De gemeente Nuth was niet tevreden met de uitvoering van het onderzoek van SGBO en heeft voor het tevredenheidsonderzoek over 2008 aansluiting gezocht bij Brunssum, Heerlen, Landgraaf, Onderbanken, Simpelveld en Voerendaal. Deze gemeenten laten de bij wet verplichte tevredenheidsonderzoeken uitvoeren door het bureau onderzoek & statistiek van de gemeente Heerlen.

Over het jaar 2008 is een tweede onderzoek naar de tevredenheid onder cliënten uitgevoerd. In dit door het bureau onderzoek & statistiek van de gemeente Heerlen uitgevoerde onderzoek is dezelfde opzet van vragen gebruikt, maar ontbreekt een verantwoording over de steekproef.

De tevredenheid over de aanvraagprocedure was in 2008 7,6 (-0,1). Van de respondenten was 87 procent (+2) tevreden over de wachttijd tussen toekenning en ontvangst van de ondersteuning. De waardering voor de huishoudelijke hulp was in 2008 7,7 (-0,6). Voor de voorzieningen die men krijgt vanwege een lichamelijke beperking was de waardering 7,2 (+0,2).

In totaal gaf 27 procent (-4) van de cliënten aan wel eens van het Wmo-platform te hebben gehoord. Van degenen die wel eens van het platform hadden gehoord was 59 procent (-35) tevreden over de informatie over het platform. 72 procent (-5) is tevreden over de mate waarin het platform voor de belangen van de cliënten in 2008 opkwam.

Een andere indicator voor de tevredenheid van cliënten is het aantal bezwaren tegen besluiten van gemeentewege. In 2007 werden zeventien bezwaren ontvangen over een beslissing over toekenning van hulp in het huishouden of verstrekking van een hulpmiddel. Negen bezwaren werden ongegrond verklaard.³¹ In 2008 werden dertien bezwaren ingediend. Samen met nog uitstaande bezwaarschriften ging het in 2008 om zeventien bezwaren, waarvan vijftien ongegrond waren, een gegrond en een via bemiddeling werd opgelost. Het aantal klachten over de uitvoering van de Wmo in Nuth ligt dus extreem laag.³²

3.5 Benchmark

Over 2007 is naast het klanttevredenheidsonderzoek nog een benchmark uitgevoerd. Ook dit onderzoek van SGBO riep vragen op over werkwijze en methodiek bij ambtenaren van de gemeente Nuth en het college. Ruimte voor eigen vraagstelling was er niet en de resultaten van de over 2007 uitgevoerde benchmark boden geen handvat voor verbeteringen op het brede terrein van de Wmo.

Over 2008 werd een benchmark uitgevoerd door het bureau onderzoek & statistiek van de gemeente Heerlen. Deze benchmark betrof twaalf kernindicatoren, waarbij Nuth zes keer onder het gemiddelde en zes keer boven het gemiddelde uitkwam. Bij deze kernindicatoren ging het om onder meer samenhang, ketenafspraken, klantcontacten bij het zorgloket, tevredenheid, kosten. Hoewel de gemeente van oordeel is dat deze uitkomsten veel nauwkeuriger en betrouwbaarder zijn dan de eerdere benchmark van SGBO, vraagt de commissie zich af in hoeverre de gemeente Nuth thans op grond van deze onderzoeken beschikt over informatie die wel bruikbaar is om het beleid op het terrein van de Wmo te verbeteren.³³

³¹ Jaarverslag 2007. De Wet maatschappelijke ondersteuning. De individuele voorzieningen.

³² Jaarverslag 2008. De Wet maatschappelijke ondersteuning. De individuele voorzieningen.

³³ Raadsnota De basisbenchmark Wmo: alle 9 prestatievelden. WEBU/2009/3360 13 mei 2008.

Het benchmarkonderzoek is op 23 juni 2009 in het college besproken. Bij het college overheerst tevredenheid over de resultaten van het beleid, maar ook werd geconcludeerd dat “wij er alles aan zullen (blijven) doen om dit niveau, in samenspraak met onze partners (zorgloket, zorgaanbieders, leverancier van hulpmiddelen) nog verder te verbeteren.” Daarnaast vindt het college een goede en duidelijke communicatie tussen de gemeente en haar burgers nodig.³⁴

³⁴ Collegevoorstel van 23 juni 2009 (webu/2009/9070).

4. Formele vereisten en financiële gevolgen

In dit hoofdstuk komen de volgende vragen aan de orde:

- in hoeverre voldoet de gemeente aan de eisen die in de Wmo aan de invoering worden gesteld?
- bestaat inzicht in de financiële betekenis van de Wmo voor de gemeente?

Bij de beantwoording van de eerste vraag gaat het niet zozeer om de juridische, wetstechnische eisen, maar meer om een inhoudelijke toets.

4.1 In hoeverre voldoet de gemeente aan de eisen die in de Wmo aan de invoering worden gesteld?

De Wet maatschappelijke ondersteuning kent een aantal bepalingen waarin eisen zijn opgenomen. Zo bepaalt artikel 3 dat de gemeenteraad een of meer plannen vaststelt. Dit beleidsplan, al dan niet voorafgegaan door startnotitie en beleidsvisie, moet in ieder geval op onderstaande zes aspecten ingaan:

1. de gemeentelijke doelstellingen. Het gaat hier om kwalitatieve doelstellingen én kwantitatieve doelstellingen;
2. de wijze van uitvoering van het samenhangende beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning en welke acties worden uitgevoerd binnen de door het plan bestreken periode;
3. de door de gemeente te behalen resultaten;
4. de door de gemeente te nemen maatregelen om de kwaliteit van de uitvoering te waarborgen. Het gaat hier om:
 - gezondheids)zorgbelei;
 - woonvisie/woonbeleid;
 - armoedebeleid;
 - activeringsbeleid (in het kader van Wwb, Wsw, Wia en Wajong);
 - sportbeleid;
 - integratie-/inburgeringsbeleid;
 - vervoersbeleid (leerlingenvervoer, WSA-vervoer).
5. de door de gemeente te nemen maatregelen om keuzevrijheid te bieden;
6. de wijze waarop gemeenteraad en gemeentebestuur zich op de hoogte hebben gesteld van de behoeften van kleine doelgroepen, zoals mensen met een verstandelijke beperking, mensen met langdurige psychische klachten, mensen met psychogeriatrische problemen, mensen met een zintuiglijke beperking.

De opzet van het beleidsplan van de gemeente Nuth wijkt af van deze vereisten. Zo bevat het plan nauwelijks kwalitatieve doelstellingen (zie paragraaf 3.2.). Kwantitatieve doelstellingen komen niet aan bod. Het uitvoeringsprogramma herhaalt de doelstellingen per prestatieveld, maar geeft niet aan hoe deze doelstellingen worden bereikt en welk tijdschema hierbij moet worden gehanteerd. Het beleidsplan is een kadernota, waarbij de gemeente bewust heeft gekozen voor het niet opnemen van in afzonderlijke beleidsnota's opgenomen doelstellingen en maatregelen. De gemeente verdedigt deze aanpak door erop te wijzen dat anders het beleidsplan voortdurend zou moeten worden bijgesteld.

Maar de gekozen aanpak bevordert niet de leesbaarheid van het beleidsplan voor een zo belangrijk en uitgebreid gemeentelijk beleidsterrein.

De commissie heeft niet onderzocht of in deze onderliggende beleidsnota's en beleidsnotities voldoende waarborgen zijn opgenomen om de kwaliteit van de uitvoering van de maatschappelijke ondersteuning te kunnen garanderen. De gemeente heeft de commissie erop gewezen dat dergelijke waarborgen wel degelijk vaak in beleidsnota's en uitvoeringsplannen zijn opgenomen. De commissie wijst erop dat het de leesbaarheid en de overtuigingskracht van Wmo-beleidsdocumenten ten goede zou komen als dergelijke belangrijke en voorhanden zijnde informatie daarin zou zijn opgenomen. Dit uiteraard zonder te vervallen in een uitgebreide herhaling van wat in deze beleidsnota's is opgenomen.

De uitvoering van de Wmo in Nuth ligt verankerd in verschillende vormen van intergemeentelijke uitvoering. Voor de prestatievelden 7, 8 en 9 is Nuth aangewezen op samenwerking met de gemeente Heerlen. De beleidsruimte voor Nuth is beperkt. Voor hulp in het huishouden heeft Nuth bij de aanbesteding een leidende rol gespeeld.³⁵

Bij de invoering van de Wmo heeft Nuth zich in eerste instantie gericht op het vlekkeloos laten overgaan van de hulp in het huishouden naar de gemeente. Verderreikende ambities werden wel geformuleerd, maar zijn praktisch gezien bijgesteld. Daardoor is de Wmo min of meer de voortzetting van al bestaand gemeentelijk beleid geworden met toevoeging van de hulp in het huishouden: de Wmo heeft niets nieuws in Nuth gebracht.

Artikel 5 van de Wmo bepaalt dat de gemeenteraad bij verordening regels vaststelt over de verstrekking van individuele voorzieningen en de voorwaarden waaronder deze voorzieningen worden ontvangen (in natura, financiële vergoeding of een persoonsgebonden budget). In deze verordening dienen twee bepalingen in ieder geval te worden opgenomen. De eerste bepaling betreft de wijze waarop de toegang tot het aanvragen van individuele voorzieningen in samenhang met voorzieningen op het gebied van wonen en zorg als bedoeld in de Awbz is geregeld. De tweede bepaling betreft de wijze waarop de verstrekking van individuele voorzieningen samenhangend wordt afgestemd op de situatie van de aanvrager. In de op 26 september 2006 vastgestelde verordening voorzien artikelen 13 tot en met 21 in de eerste door de wetgever verplicht gestelde bepaling. De artikelen 3 tot en met 6 voorzien in de tweede door de wetgever verplicht gestelde bepaling.

Artikel 9 van de Wmo bepaalt dat het college van burgemeester en wethouders jaarlijks vóór 1 juli de uitkomsten van onderzoek naar tevredenheid van vragers van maatschappelijke ondersteuning publiceert. Dit geldt ook voor de bij ministeriële regeling aangegeven gegevens over de prestaties van de gemeente. De commissie constateert dat jaarlijks de tevredenheid wordt onderzocht. Ook wordt een benchmarkonderzoek uitgevoerd waarin de prestaties van de gemeente worden vergeleken met andere gemeenten. De commissie heeft niet kunnen vaststellen of deze onderzoeken binnen de gestelde tijdslimiet zijn gepubliceerd. Deze onderzoeken zijn aan de gemeenteraad toegezonden. Zoals in het vorige hoofdstuk (paragraaf 3.3) is opgemerkt, voorziet de website van de gemeente Nuth niet in informatie over de Wmo en ook deze onderzoeken zijn niet goed toegankelijk via dit communicatiemiddel.

³⁵ Gesprek met wethouder J.C.J. van den Berg, Nuth 12 november 2009.

4.2 Bestaat inzicht in de financiële betekenis van de Wmo voor de gemeente?

De financiële betekenis van de Wmo voor Nuth is terug te vinden in verschillende beleids- en verantwoordingsdocumenten. Hieronder vat de commissie de belangrijkste bevindingen samen.

Tabel 1: *Financiën volgens Beleidsplan2009-2013 (in euro)*³⁶

Jaar	Saldo van lasten en baten (wettelijk verplichte uitvoering)	Eigen gemeentelijk beleid	Totaal
2009	3.896.473	1.763.501	5.659.974
2010	3.955.586	1.799.046	5.754.632
2011	3.966.401	1.870.015	5.836.416
2012	4.013.459	1.914.115	5.927.574

Tabel 2: *Financiën volgens jaarverslagen Wmo 2007 en 2008 (in euro)*

Jaar	Lasten	Baten	Saldo
2007	2.844.484	279.679	2.574.805 ³⁷
2008	2.754.231	191.157	2.563.174 ³⁸

Tabel 3: *Financiën volgens jaarstukken 2007 en 2008 (in euro)*

Jaar	Lasten	Baten	Saldo
2007	1.985.676	179.420	1.806.256 ³⁹
2008	2.082.101	241.157	1.840.944 ⁴⁰

De gemeente verklaart het verschil tussen de in de jaarverslagen Wmo en de in de jaarstukken genoemde bedragen door de verschillende berekeningsgrondslag. Voor de jaarstukken zijn de lasten en baten van hulp in het huishouden en niet alle individuele voorzieningen voor prestatieveld 6 als uitgangspunt gekozen.

³⁶ Wmo-beleidsplan gemeente Nuth 1 juli 2009 - 1 juli 2013. Het Nut(h) van verschillen, blz. 49-52.

³⁷ Jaarverslag 2007 Wet maatschappelijke ondersteuning. De individuele voorzieningen, blz. 11.

³⁸ Jaarverslag 2008 Wet maatschappelijke ondersteuning. De individuele voorzieningen, blz. 10 en 12.

³⁹ Jaarstukken 2007: Programma-verantwoording, hoofdstuk 5.

⁴⁰ Jaarstukken 2008: Programma-verantwoording, hoofdstuk 5.

Voor de jaarverslagen Wmo zijn de individuele verstrekking voor prestatieveld 6 de berekeningsgrondslag.⁴¹ In het beleidsplan zijn achter alle afzonderlijke bedragen die voor de totaalberekening worden gebruikt alle prestatievelden in beschouwing genomen.

Er is op basis van de gemeentelijke verantwoordingsdocumenten geen voor slechts één uitleg vatbare opgave van de met de uitvoering van de Wmo gemoeide kosten. Afhankelijk van het bedrag dat in de jaarstukken, beleidsplan of jaarverslag wordt genoemd geeft de gemeente Nuth per inwoner tussen de 101 en 357 euro voor Wmo-voorzieningen uit. Het gemiddelde voor Limburg ligt op 186 euro per inwoner.

In de over 2008 uitgevoerde benchmark komt Nuth wel veel hoger dan het Limburgse gemiddelde uit, maar daar zijn naast de kosten van hulp in de huishouding en voorzieningen gehandicapten ook de uitgaven meegerekend voor maatschappelijke begeleiding en advies alsmede sociaal-cultureel werk. Nuth scoort dan gemiddeld per inwoner 257 euro per jaar.⁴² Volgens een bij de benchmark horende raadsnota eigen berekening zou Nuth jaarlijks gemiddeld 201 euro per inwoner uitgeven.⁴³

⁴¹ Email met ambtelijk commentaar op concept-versie van de heer Schuman, 16 december 15.30 uur.

⁴² Prestatie-indicatoren Wmo 2008. Gemeente Nuth. Heerlen 11 juni 2009, blz. 5.

⁴³ Raadsnota De basisbenchmark Wmo: alle 9 prestatievelden. WEBU/2009/3360 13 mei 2008, blz. 4.

5. Betrokkenheid van gemeenteraad, burgers en belanghebbenden

In dit hoofdstuk komen de volgende vragen aan de orde:

- wat is de betrokkenheid van de raad bij de plaatselijke invulling van de Wmo en bij het verdere uitvoeringstraject?
- In hoeverre zijn burgers en belangenverenigingen in het kader van burgerparticipatie betrokken bij de besluitvorming en invoering van de Wmo?

5.1 Betrokkenheid van de raad

De vraag naar de betrokkenheid van de raad bij de plaatselijke invulling van de Wmo en bij het verdere invoeringstraject is reeds in hoofdstuk 3 aan de orde geweest. Daarin zijn de door de gemeente genomen stappen bij de invoering en de uitvoering van de Wmo aan bod gekomen. De commissie laat ze in dit hoofdstuk kort de revue passeren om de betrokkenheid van de gemeenteraad te belichten.

Bij de ontwikkeling van een visie op de invoering van de Wmo zijn raadsleden in twee belangrijke stadia betrokken geweest. Het eerste stadium betreft de periode waarin het visiedocument werd opgesteld. Gemeenteraadsleden werden hierover geraadpleegd.⁴⁴ Later, op 7 februari 2006, sprak de gemeenteraad zich uit over dit visiedocument en maakte daarmee een strategische keuze waarbij zelfredzaamheid uitgangspunt was voor de opstelling van cliënt en gemeente. De focus lag hierbij op de verstrekking van hulp in het huishouden en hulpmiddelen.

Drie jaar later, op 14 juli 2009, stemde de gemeenteraad in met het beleidsplan Wmo 2009-2012.

De gemeente Nuth is op één na de 'oudste' gemeente van de provincie Limburg. Bijna twintig procent van de inwoners is ouder dan 65 jaar. Naast vergrijzing is sprake van ontgroening en een naar Nederlandse maatstaven aanzienlijke bevolkingskrimp. Zo'n 700 aanvragen in het kader van de Wmo krijgt de gemeente Nuth jaarlijks. Desalniettemin liggen de ambities van de gemeente als het gaat om de Wmo niet hoog en plaatst de gemeenteraad alleen algemene kanttekeningen bij de uitvoering van de Wmo. De Wmo heeft in de gemeente Nuth geen hoge plaats op de politieke agenda.

5.2 Betrokkenheid van burgers en belanghebbenden

De laatste onderzoeksvraag heeft betrekking op de betrokkenheid van burgers en belanghebbenden bij de besluitvorming over en de invoering van de Wmo.

De betrokkenheid van de burgers kan niet los worden gezien van de wijze waarop de gemeente Nuth tot nu toe de informatievoorziening over de Wmo heeft opgezet. Aan de ene kant bestaat bij de commissie de overtuiging dat bij aanvragen de gemeente actief is. Zo rond de negentig procent van de aanvragers krijgen een thuisbezoek. Via (vrijwillige) Wmo-voorlichters gaat de gemeente systematisch op zoek naar inwoners die maatschappelijke ondersteuning behoeven.⁴⁵

⁴⁴ 'Are you being served? Contouren van de Wmo'. Van der Bunt adviseurs voor organisatie en beleid. Amsterdam, 25 oktober 2005.

⁴⁵ Gesprek met de heren Arets en Schuman en mevrouw Peeters, Nuth 12 november 2009. Zie ook Jaarverslag 2008 Wet maatschappelijke ondersteuning De individuele voorzieningen, Nuth WeBu/2009/2947.

Maar voor diegenen die niet de weg naar het zorgloket en de Wmo-voorlichters weten te vinden ontbreken voor de hand liggende communicatiemogelijkheden.

De website van de gemeente Nuth biedt in dit opzicht geen soelaas. Niet voor niets is communicatie tot een van de vier speerpunten van het beleidsplan gemaakt. Maar zonder duidelijk overdachte activiteiten en een strak tijdschema ligt het risico van mislukking op de loer.

Artikel 11 van de Wmo bepaalt dat het college van burgemeester en wethouders ingezetenen en belanghebbenden betreft bij de voorbereiding van het beleid. In het beleidsplan wordt per prestatieveld een overzicht van organisaties gegeven waarmee in dit verband kan worden samengewerkt. De commissie heeft niet kunnen vaststellen of deze organisaties ook daadwerkelijk zijn betrokken bij de uitwerking van de doelstellingen per prestatieveld. Deze doelstellingen zijn, zoals hierboven reeds aangegeven, vaag en bieden nauwelijks inzicht (behalve prestatieveld 6) in de inspanningen van de gemeente om deze doelstellingen te bereiken. Afhankelijk van prestatieveld gaat het wat belanghebbenden betreft om instanties en organisaties als welzijnsinstellingen, mantelzorgorganisaties, vrijwilligersorganisaties, thuiszorginstellingen, eerstelijns gezondheidszorg, woningcorporaties, stichting MEE, instellingen voor gehandicapten, verzorgingscentra en – tehuizen, verslavingszorg en GGZ-instellingen, instellingen voor jeugdzorg, indicatieorganen, instellingen voor maatschappelijke opvang en vrouwenopvang, religieuze instellingen, kinderopvangorganisaties en scholen, zorgkantoren, politie, schulphulpverlening, vervoersaanbieders, provincie.

Anders dan in veel andere gemeenten hebben verschillende van de bovengenoemde organisaties het initiatief tot oprichting van een Wmo-platform genomen en niet de oprichting van zo'n platform in handen van de gemeente gelegd. Het initiatief van de Katholieke Bond van Ouderen en het gehandicaptenplatform Nuth in september 2006 werd door de gemeente met gemengde gevoelens begroet. Enerzijds was ruim voor de inwerkingtreding van de nieuwe wet de betrokkenheid van een Wmo-platform al organisatorisch op de rails gezet. Anderzijds was sprake van een "enorm ambitieniveau" waarmee het platform aan zijn missie begon.

De stroeve verhouding was in het eerste advies al merkbaar. Dit advies had betrekking op de Verordening individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning 2007. De gemeente wilde de overheveling van de hulp in de huishouding zo soepel mogelijk laten verlopen en wilde hiertoe op 1 oktober 2006 over deze verordening beschikken. Dit had volgens het platform "tot gevolg dat de inspraakprocedure gedurende de zomermaanden heeft plaatsgevonden." Het platform kon "momenteel dan ook slechts een beperkte reactie geven op de verordening en de invoeringsnota."⁴⁶ Dat desalniettemin het advies van het platform negen bladzijden telt zal wel niet aan de slechte zomer van 2006 hebben gelegen. Uiteindelijk heeft dit geleid tot een uitvoerige bespreking tussen Wmo-platform en gemeente.

Bij de advisering over het beleidsplan kwamen nieuwe tegenstellingen tussen gemeente en platform aan het licht. De gemeente beschouwt het beleidsplan als kadernota en wil op specifieke onderdelen verwijzen naar onderliggende beleidsnota's en beleidsnotities. Zodoende zou het beleidsplan niet bij elke verandering op een onderliggend beleidsterrein aanpassing behoeven. Het platform koos een volstrekt andere positie: het beleidsplan zou integraal moeten weergeven wat op de prestatievelden stond te gebeuren.

⁴⁶ Visie Platform Wmo, bijlage bij Raadsnota Adviezen Platform Wmo met betrekking tot de Verordening Wmo, WEBU/2009/5629 van 5 september 2009.

Achter deze tegenstelling zat volgens de gemeente gebrek aan kennis over gemeentelijke procedures en over de wijze van werken bij de gemeente.⁴⁷

Het platform verwijt op zijn beurt de gemeente een gebrek aan ambities. Dat openbaart zich onder andere op het prestatieveld 4 (mantelzorg en vrijwilligers).

De gemeente stelt zich terughoudend op, het platform kiest voor een veel actievere rol. De gemeente wil eerst nagaan of behoefte bestaat aan ondersteuning alvorens met maatregelen te komen.⁴⁸

Het advies van het platform over het beleidsplan beslaat 35 bladzijden.⁴⁹ Op 15 december 2008 vond overleg plaats tussen het platform en wethouder J.J.C. van den Berg. Deze slaagde erin met het platform werkafspraken te maken. Leden van het platform en ambtenaren van de gemeente Nuth kwamen in aparte beraden bijeen en bespraken de verschillende onderdelen van het beleidsplan en van het advies om te bezien waar een gemeenschappelijke noemer kon worden gevonden. Maandelijks vond en vindt overleg plaats van het platform met de wethouder.

Deze werkafspraken betekenen niet dat de verhouding tussen platform en gemeente nu optimaal is. Tegelijk met het beleidsplan stelde de gemeente een verordening burgerparticipatie op waarin de rol van het Wmo-platform werd beschreven. De gemeente koos ervoor om het Wmo-platform advies te vragen over de prestatievelden 2 tot en met 6. De prestatievelden 7, 8 en 9 vallen onder de beleidsverantwoordelijkheid van de gemeente Heerlen, prestatieveld 1 (sociale cohesie) is in de ogen van de gemeente zo breed dat sprake zou zijn van een ‘overload’ aan adviesaanvragen en dat advies zou (moeten) worden gevraagd over onderwerpen die zijdelings of in het geheel geen raakvlakken hadden met de Wmo. Niet verwonderlijk is dat met deze opstelling de gemeente tegen het zere been van het platform aanschopte.

Het Wmo-platform heeft zelf ook moeite om zijn rol als adviseur van het college te vervullen. Zo heeft het platform alle politieke partijen in de gemeente Nuth benaderd met een “wensenlijst” voor opname in de programma’s voor de verkiezingen voor de gemeenteraad op 3 maart 2010.

⁴⁷ Gesprek met de heren Arets en Schuman en mevrouw Peeters, Nuth 12 november 2009. Gesprek met de heer P.H.L. Meertens, Nuth 12 november 2009.

⁴⁸ De commissie wijst in dit verband naar de brief van staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport aan de Tweede Kamer van 24 juni 2009. In deze brief wijst de staatssecretaris op de derde tussenrapportage evaluatie Wmo van het Sociaal en Cultureel Planbureau. Ongeveer veertig procent van de mantelzorgers weet niet of er respijtzorg is, meer dan de helft niet dat er praktische hulp bestaat. Een groot deel van de mantelzorgers zegt behoefte te hebben aan ondersteuning.

⁴⁹ Brief van de stichting Wmo-platform Nuth van 1 november 2008.

6. Conclusies en aanbevelingen

6.1 Conclusies

1. Invoering van de Wmo

De gemeente Nuth heeft aanvankelijk met nog negen andere gemeenten (Brunssum, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Onderbanken, Simpelveld, Vaals en Voerendaal) bezien welke visie zij zou gaan hanteren bij de invoering en uitvoering van de Wmo. Deze visie is ook neergelegd in een eigen kadernota waarin het college stelde dat “de Wmo verder gaat dan alleen het samenvoegen van een aantal wetten en wetsonderdelen. De Wmo geeft de gemeenten veel beleidsvrijheid.”⁵⁰ Maar na verloop van tijd werd deze ambitie bijgesteld en beperkte de gemeente zich tot het in goede banen leiden van de overheveling van de hulp in de huishouding naar de gemeente.

2. Uitvoering speerpunten

Voor de gemeente Nuth gelden voor de periode 2009-2013 vier speerpunten op het gebied van de Wmo:

1. Een sluitende ketenaanpak voor preventief jeugdbeleid realiseren;
2. Het zorgloket uitbouwen binnen de kaders van het werkdocument Wijksteunpunten gemeente Nuth: een verrijkende verrijking;
3. Praktische ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers in Nuth;
4. Het realiseren van een goede en duidelijke communicatie tussen de gemeente en haar burgers middels een duidelijke toegankelijke website en periodiek uit te brengen informatiefolders etc. richting de burgers van de gemeente Nuth.⁵¹

Zonder uitwerking in de vorm van activiteiten gekoppeld aan een duidelijk tijdschema loopt de gemeente het risico dat deze belangrijke onderdelen van het gemeentelijk beleid niet van de grond komen of het gewenste effect niet sorteren.

3. Interesse van de gemeenteraad

De gemeente Nuth is op één na de ‘oudste’ gemeente van de provincie Limburg. Bijna twintig procent van de inwoners is ouder dan 65 jaar. Naast vergrijzing is sprake van ontgroening en een naar Nederlandse maatstaven aanzienlijke bevolkingskrimp. Zo’n 700 aanvragen in het kader van de Wmo krijgt de gemeente Nuth jaarlijks. Desalniettemin liggen de ambities van de gemeente als het gaat om de Wmo niet hoog en plaatst de gemeenteraad alleen algemene kanttekeningen bij de uitvoering van de Wmo. De Wmo heeft in de gemeente Nuth geen hoge plaats op de politieke agenda.

4. Verhouding tussen gemeente en Wmo-platform

Het Wmo-platform is op eigen initiatief actief geworden. Het bestaat uit vertegenwoordigers van organisaties die als grootste gemene deler betrokkenheid bij de Wmo hebben. De verhouding tussen de gemeente en het Wmo-platform was bij de invoering van de Wmo slecht.

⁵⁰ De Wet maatschappelijke ondersteuning in Nuth. De eerste kaders, blz. 7.

⁵¹ Wmo-beleidsplan gemeente Nuth 1 juli 2009 - 1 juli 2013. Het Nut(h) van verschillen, blz. 13.

Hiervoor liepen de ambities tussen gemeente en platform te ver uiteen. De ambities van de gemeente waren (en zijn) beperkt, het platform is actief, kent nauwelijks een verloop onder zijn leden en bundelt veel deskundigheid op prestatievelden van de Wmo, waarop nauwelijks ambtelijke capaciteit bij de gemeente Nuth voorhanden is.

Met de komst van wethouder J.J.C. van den Berg (mei 2008) zijn de verhoudingen tussen platform en gemeente verbeterd. De wethouder voert maandelijks overleg met het bestuur van het platform, maar dat neemt niet weg dat fundamentele verschillen tussen gemeente en platform bestaan. Deze verschillen betreffen de vraag of het platform over alle prestatievelden van de Wmo adviseert of zich moet beperken tot de prestatievelden 2 tot en met 6. Het Wmo-platform heeft zelf ook moeite om zijn rol als adviseur van het college te vervullen. Zo heeft het platform alle politieke partijen in de gemeente Nuth benaderd met een “wensenlijst” voor opname in de programma’s voor de verkiezingen voor de gemeenteraad op 3 maart 2010.

Door de opstelling van de gemeente en de opstelling van het platform blijft een in beginsel explosieve sfeer tussen gemeente en platform bestaan.

5. Kosten

Er is op basis van de gemeentelijke verantwoordingsdocumenten geen voor slechts één uitleg vatbare opgave van de met de uitvoering van de Wmo gemoeide kosten. Afhankelijk van het bedrag dat in de jaarstukken, beleidsplan of jaarverslag wordt genoemd geeft de gemeente Nuth per inwoner tussen de 101 en 357 euro voor Wmo-voorzieningen uit.

6.2 Aanbevelingen

1. Uitvoering speerpunten moet beter

In het beleidsplan voor de periode 2009-2013 zijn vier speerpunten geformuleerd op het gebied van de Wmo.

De commissie beveelt aan jaarlijks een kort overzicht op te stellen van activiteiten die in het komende jaar ontwikkeld en uitgevoerd worden om de in de speerpunten opgenomen doelstellingen te bereiken. Dit overzicht wordt de gemeenteraad aangeboden en wordt via de gemeentelijke website bekend gemaakt.

2. De verhouding met het Wmo-platform moet beter

De verhouding tussen gemeente en Wmo-platform is niet in balans. In de onderlinge communicatie zit veel ruis. De gemeente vertaalt de betrokkenheid van het Wmo-platform bij de advisering selectief. Het Wmo-platform heeft moeite met zijn rol als adviseur van het college.

De commissie beveelt aan dat:

- gemeente en Wmo-platform jaarlijks afspraken maken over de onderwerpen waarover het Wmo-platform adviseert;
- het Wmo-platform in beginsel adviseert over alle prestatievelden van de Wmo, maar in aard en omvang van zijn adviezen selectief is. Dit houdt in dat wat prestatieveld 1 (leefbaarheid en sociale cohesie) betreft het platform ervoor kiest te adviseren over die deelonderwerpen die een rechtstreeks verband hebben met welzijn.

3. Uitvoering van de Wmo sturen met jaarlijkse uitvoeringsprogramma's

De gemeente Nuth kent nauwelijks ambities op het gebied van maatschappelijke ondersteuning. Zeker in een gemeente die te maken heeft met vergrijzing, ontgroening en bevolkingskrimp horen dergelijke ambities hoog op de politieke agenda te staan. De commissie raadt aan:

- de jaarlijks aan alle prestatievelden te besteden uitgaven overzichtelijk en helder te verantwoorden in de begroting en de voor het komende jaar te ondernemen activiteiten ook zo weer te geven dat de gemeenteraad hierop kan sturen;
- het beleidsplan vóór 1 juli 2012 (halverwege nieuwe collegeperiode) te evalueren en aan de hand van de uitkomsten van de evaluatie een nieuw beleidsplan op te stellen. In dit beleidsplan zouden de uitkomsten van de door de gemeente georganiseerde bijeenkomsten in de kernen over de gevolgen van de vergrijzing, ontgroening en krimp voor de voorzieningen voor de inwoners nadrukkelijk aan de orde moeten komen.

Bijlagen

Bijlage 1

Uitgebreid overzicht dat ten grondslag ligt aan het gebruikte toetsingskader

A. Algemeen

- Beleidsplan, al dan niet voorafgegaan door startnotitie en beleidsvisie (Artikel 3, lid 1 en 2: de gemeenteraad stelt een plan vast telkens voor een periode van ten hoogste vier jaren)
- In het plan moet in ieder geval worden ingegaan op (artikel 3, lid 4):
 - * de gemeentelijke doelstellingen;
 - + kwalitatieve doelstellingen;
 - + kwantitatieve doelstellingen;
 - * de wijze van uitvoering van het samenhangende beleid betreffende maatschappelijke ondersteuning;
 - * de door de gemeente te behalen resultaten;
 - * de door de gemeente te nemen maatregelen om de kwaliteit van de uitvoering te waarborgen;
 - + relatie met andere gemeentelijke beleidsterreinen, zoals:
 - ~ (gezondheids)zorgbeleid
 - ~ woonvisie/woonbeleid;
 - ~ armoedebeleid;
 - ~ activeringsbeleid (in het kader van WWB, WSW, Wia en Wajong);
 - ~ sportbeleid;
 - ~ integratie-/inburgeringsbeleid;
 - ~ vervoersbeleid (leerlingenvervoer, WSA-vervoer).
 - * de door de gemeente te nemen maatregelen om keuzevrijheid te bieden;
 - * de wijze waarop gemeenteraad en gemeentebestuur zich op de hoogte hebben gesteld van de behoeften van kleine doelgroepen, zoals:
 - + mensen met een verstandelijke beperking;
 - + mensen met langdurige psychische klachten;
 - + mensen met psychogeriatrische problemen;
 - + mensen met een zintuiglijke beperking.
 - * samenwerking met andere gemeenten op het gebied van:
 - + aanbesteding van de hulp bij het huishouden;
 - + vrijwilligers en mantelverzorgers;
 - + opvoedingsondersteuning;
 - + mensen met beperkingen;
 - + verstrekking van individuele voorzieningen;
 - + Wmo-loket;
 - + maatschappelijke opvang;
 - + verslavingszorg.

B. Participatie in het Wmo-beleid

- Participatie van de burgers bij het Wmo-beleid is vastgelegd in artikel 11 en 12. Bij:
 - + de beleidsvoorbereiding;
 - + vroegtijdig de mogelijkheid om zelfstandig beleidsvoorstellen in te dienen over maatschappelijke ondersteuning;

- + gelegenheid tot advies indienen door de gezamenlijke vertegenwoordigers van representatieve organisaties van vragers op het gebied van maatschappelijke ondersteuning;
- + motivering van gemeentebestuur gericht aan gemeenteraad over de manier waarop de belangen en behoeften van inwoners die hun belangen en behoeften niet goed kenbaar kunnen maken in de beleidsvorming zijn meegewogen.

- Wijze van participatie van organisaties die betrokken zijn bij opstellen van visie en doelen van de Wmo:

- + informeren;
- + raadplegen;
- + vragen om instemming.

Het gaat bij informeren, raadplegen en vragen om instemming om organisaties die bij maatschappelijke ondersteuning zijn betrokken:

- + welzijnsinstellingen;
 - + mantelzorgorganisaties;
 - + vrijwilligersorganisaties;
 - + thuiszorginstellingen;
 - + eerstelijns gezondheidszorg;
 - + woningcorporaties;
 - + stichting MEE;
 - + instellingen voor gehandicapten;
 - + verzorgingscentra en –tehuizen;
 - + verslavingszorg en GGZ-instellingen;
 - + instellingen voor jeugdzorg;
 - + indicatieorganen;
 - + instellingen voor maatschappelijke opvang en vrouwenopvang;
 - + religieuze instellingen;
 - + kinderopvangorganisaties en scholen;
 - + zorgkantoren;
 - + politie;
 - + schuldhulpverlening;
 - + vervoersaanbieders;
 - + provincie.
- horizontale verantwoording: artikel 9 schrijft voor dat het gemeentebestuur jaarlijks voor 1 juli bekend maakt de uitkomsten van het cliënttevredenheidsonderzoek en de bij ministeriële regeling aangewezen prestatiegegevens. De instrumenten daarvoor zijn:
- + burgerjaarverslagen;
 - + Wmo-beleidsmonitor;
 - + deelname aan benchmark Wmo;
 - + jaarrekening;
 - + publicatie in lokale krant;
 - + speciale Wmo-krant;
 - + website van de gemeente.

C. Het onder A genoemde plan betreft gemeentelijke doelstellingen op de verschillende terreinen van maatschappelijke ondersteuning (artikel 3). Deze terreinen zijn hieronder geclusterd en gespecificeerd.

1. Sociale samenhang, ondersteuning van vrijwilligers en opvoedingsondersteuning.

- gemeentelijke activiteiten gericht op sociale samenhang:

- + bevorderen van burgerparticipatie bij lokale activiteiten;
- + stimuleren van eigen initiatieven van burgers;
- + zorgen voor goede buurtinformatie en buurtvoorlichting;
- + ondersteunen van burgerplatforms;
- + bevorderen van buurt- en straatcontactactiviteiten;
- + bevorderen van netwerkvorming voor specifieke groepen;
- + bevorderen van (vrijwillig) buurtbeheer en buurttoezicht;
- + zorgen voor (vrijwillige) buurtbemiddeling;
- + bevorderen dat bewoners zelf wijkgedragscodes ontwikkelen.

- gemeentelijke activiteiten gericht op ondersteuning van vrijwilligers (ook in sportverenigingen, kinderboerderijen, buurtcomités en muziekgezelschappen):

- + vrijwilligersinformatiepunt;
- + deskundigheidsbevordering;
- + vrijwilligersonderscheiding/vrijwilliger van het jaar;
- + makelaarsfunctie (matching van vraag en aanbod);
- + verzekering;
- + vrijstelling sollicitatieplicht;
- + faciliteiten (parkeerkaarten, kortingspassen etc);
- + kinderopvang.

- gemeentelijke activiteiten gericht op jeugdigen met opgroei problemen en op ouders met problemen met opvoeden:

- + informatie en advies
- + signalering
 - ~ voorlichting professionals die met jeugdigen werken;
 - ~ meldcode bij vermoeden van kindermishandeling;
 - ~ centraal meld- en verzamelpunt;
 - ~ andere voorzieningen.
- + toeleiding hulpaanbod
 - ~ schoolmaatschappelijk werk;
 - ~ zorgnetwerken rondom scholen primair onderwijs;
 - ~ zorgnetwerken rondom scholen voortgezet onderwijs;
 - ~ buurtnetwerken;
 - ~ zorgnetwerken rondom Regionale Opleidingscentra.
- + licht pedagogische hulp
 - ~ kortdurende begeleiding jeugdigen of ouders;
 - ~ gezinsondersteuning;
 - ~ pedagogisch spreekuur;
- + zorgcoördinatie
 - ~ afstemmen hulpverlening bij multi-probleemgezinnen;

~ gezinscoach.

2. Mensen met beperkingen

- informatie, advies en cliëntondersteuning
 - + fysiek loket op gemeentelijk niveau;
 - + geen fysiek loket: andere oplossingen voor het bieden van informatie en advies;
 - ~ telefonisch Wmo-loket;
 - ~ digitaal Wmo-loket;
 - ~ actieve voorlichting/advies aan specifieke doelgroepen;
 - ~ afzonderlijke voorzieningen voor specifieke doelgroepen en vragen;
 - ~ mobiel loket.
 - + fysiek loket gevestigd in een andere gemeente in de regio.

- voorzieningen van informatie en/of advies:
 - + woningaanpassingen, rolstoelvoorzieningen, vervoersvoorzieningen ;
 - + hulp bij het huishouden;
 - + informatie over verschillende zorgaanbieders;
 - + steun bij problemen bij het voeren van regie over het huishouden;
 - + invalidenparkeerkaart;
 - + AWBZ-/ZVW-voorzieningen;
 - + ondersteuning van mantelzorgers;
 - ~ informatiepunt voor mantelzorgers;
 - ~ begeleiding/ondersteuning;
 - ~ lotgenotencontact;
 - ~ cursussen;
 - ~ respijtzorg thuis;
 - ~ respijtzorg buitenshuis;
 - ~ nazorg;
 - ~ mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid;
 - ~ vrijstelling sollicitatieplicht;
 - ~ faciliteiten (parkeerkaarten, kortingspassen etc);
 - ~ kinderopvang;
 - ~ afspraken met lokale werkgevers over mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid.
 - + bijzondere woningen zoals rolstoelgeschikte of seniorenwoningen;
 - + ouderwerk/-activiteiten;
 - + verkrijgen van ondersteuning en hulp door vrijwilligers;
 - + inkomensondersteuning en schuldhulpverlening;
 - + psychosociale hulpverlening;
 - + geestelijke gezondheidszorg;
 - + vrouwenopvang en/of meldpunt huiselijk geweld;
 - + sociaal raadslieden/sociaal-juridische hulpverlening;
 - + verslavingszorg;
 - + dak- en thuislozenopvang;
 - + vrijetijds- en culturele voorzieningen;
 - + opvoedingsondersteuning;

- + leerlingenvervoer;
- + jongerenwerk/activiteiten;
- + WSW-vervoer;
- + opbouwwerk/buurtconciërge.

- indicatiestelling Wmo-loketten

- + indicatie en toegang.
 - ~ hulp bij huishouden;
 - ~ vervoersvoorzieningen;
 - ~ rolstoelen;
 - ~ woningaanpassingen;
 - ~ invalidenparkeerkaart;
 - ~ maaltijdvoorzieningen, boodschappenvoorzieningen, alarmering;
 - ~ bijzondere woningen zoals rolstoelgeschikte of seniorenwoningen;
 - ~ inkomensondersteuning en schuldhulpverlening;
 - ~ AWBZ-voorzieningen;
 - ~ leerlingenvervoer;
 - ~ WSW-vervoer;
 - ~ vrouwenopvang en/of meldpunt huiselijk geweld;
 - ~ geestelijke gezondheidszorg;
 - ~ verslavingszorg.

- organisaties waarmee cliënt in het Wmo-loket rechtstreeks contact kan leggen:

- + ouderenadviseurs;
- + Stichting MEE;
- + vrijwilligers-/mantelzorgorganisaties;
- + welzijnswerk;
- + algemeen maatschappelijk werk;
- + Centrum indicatiestelling zorg/indicatiesteller;
- + thuiszorginstelling;
- + sociaal raadsliden;
- + steunpunt geestelijke gezondheidszorg;
- + woningbouwcorporatie/wooninformatiepunt;
- + inkomensondersteuning/schuldhulpverlening.

- cliëntondersteuning:

- + mensen die mantelzorg verlenen;
- + mensen met een lichamelijke beperking;
- + mensen met psychosociale of materiële problemen;
- + mensen met een meervoudige problematiek;
- + mensen met een verstandelijke beperking;
- + mensen met chronische psychische problemen.

- betrokkenheid bij algemene voorzieningen:

- + maaltijdvoorziening;
- + waarborgen toegankelijkheid openbare ruimte;

- + waarborgen toegankelijkheid openbare voorzieningen;
- + boodschappendienst;
- + wijksteunpunt voor kortdurende hulp in het huishouden;
- + wasserette die was ophaalt en aflevert.

- betrokkenheid bij individuele voorzieningen:
 - + hulp in het huishouden;
 - + vervoersvoorzieningen;
 - + woonvoorzieningen;
 - + rolstoelvoorzieningen.
- betrokkenheid bij indicatiestelling;
- wijze van indicatiestelling:
 - + huisbezoek;
 - + telefonisch;
 - + mondeling (aan loket);
 - + schriftelijk;
 - + elektronisch.
- voorzieningen waarvoor de gemeente een eigen bijdrage vraagt:
 - + hulp in het huishouden;
 - + individuele vervoersvoorziening;
 - + onroerende woonvoorziening;
 - + roerende woonvoorziening.

3. Maatschappelijke zorg

- bijdrage van de gemeente aan:
 - + ketensamenwerking;
 - + bureau schuldhulpverlening;
 - + vroegsignalering en preventie;
 - + toeleiding naar zorg-/hulpverlening;
 - + afspraken met woningbouwcorporaties over huisuitzettingen;
 - + meldpunt voor crisisdreiging;
 - + individuele trajectplannen voor dak- en thuislozen;
 - + opsporen kwetsbare personen;
 - + bij terugval/uitval mensen opnieuw opsporen;
 - + OGGZ-platform;
 - + meldpunt overlast;
 - + informatieloket voor dak- en thuislozen.

Bijlage 2

Lijst van geïnterviewden en geraadpleegde deskundigen

De heer F.J.M. Arets

Bureauchef Welzijn gemeente Nuth

Mevrouw B. Peeters

Wmo-consulent gemeente Nuth

De heer K. Schuman

Senior beleidsmedewerker welzijn gemeente Nuth

De heer J.J.C. van den Berg

Wethouder Welzijn en Financiën gemeente Nuth

De heer P. Meertens

Secretaris van de Stichting Wmo-platform Nuth

Bij de voorbereiding en uitvoering van dit onderzoek raadpleegde de commissie de volgende personen:

De heer dr. R. Gilsing

Medewerker Sociaal en Cultureel Planbureau, projectleider
Wmo-evaluatie

Mevrouw dr. ir. R. Kwekkeboom

Medewerker Sociaal en Cultureel Planbureau

De heer drs. P. Vos

Algemeen secretaris Raad voor de Volksgezondheid en Zorg

Bijlage 3 Lijst van afkortingen

AWBZ	Algemene wet bijzondere ziektekosten
CIZ	Centraal indicatieorgaan zorg
CPB	Centraal plan bureau
GGD	Gemeentelijke gezondheids dienst
OGGZ	Openbare geestelijke gezondheidszorg
PIW	Stichting partners in welzijn
SCP	Sociaal en Cultureel planbureau
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering jonggehandicapten
WIA	Wet werk en inkomensvoorziening naar arbeidsvermogen
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning
WSW	Wet sociale werkvoorziening
WVG	Wet voorzieningen gehandicapten
WWB	Wet werk en bijstand
ZZW	Zorgverzekeringswet

Bijlage 4

Geraadpleegde literatuur

Gijs van Houten, Mathijs Tuynman, Rob Gilsing, "Eerste tussenrapportage WMO-evaluatie. De invoering van de WMO: gemeentelijk beleid in 2007." Sociaal en Cultureel Planbureau, augustus 2008

Mirjam de Klerk, Anna Maria Marangos, Martha Dijkgraaf, Alice de Boer, 'Derde tussenrapportage Wmo-evaluatie. De ondersteuning van Wmo-aanvragers.' Sociaal en Cultureel Planbureau, juni 2009

Provincie Limburg, "Limburg doe(t) mee! De WMO in Limburg: Evaluatie vanuit het perspectief van gemeenten, cliënten en thuiszorgaanbieders". Maastricht, december 2008

Rekenkamer Den Haag, "Zicht op invoering en uitvoering. Onderzoek naar de beleidsvorming en toekomstige evaluatie van de WMO." Den Haag, december 2008

Rekenkamercommissies Parkstad Limburg, "De WMO uit de startblokken. Aandachtspunten Beleidsplan WMO". Heerlen, juni 2007

Rekenkamer Venlo, "WMO: meedoen tegen (w)elke prijs?" Venlo, september 2007

Rekenkamercommissie Zaltbommel, "WMO in Zaltbommel: Voor elkaar? Onderzoek naar de invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning in Zaltbommel." Zaltbommel december 2007

Rekenkamer Zaandam, "De Wmo in Zaanstad. Het persoonsgebonden budget voor huishoudelijke hulp." Zaanstad, april 2009

Bijlage 5

Overzicht eerdere onderzoeken rekenkamercommissie-zl

2006	Nuth	Onder de loep	Declaratiegedrag in de gemeente Nuth
2006	Gulpen-Wittem	Tere plekken	Integriteit en wegwerkzaamheden aan de Slenakerweg in Gulpen-Wittem
2006	Meerssen	In de Meerssense maat	Onderzoek naar de organisatieontwikkeling van de gemeente Meerssen 1993-2006
2007	Eijsden	Een goede buur of een verre vriend	De samenwerking tussen Eijsden en Margraten in de startblokken
2007	Eijsden	Vooronderzoek naar de financiering van het centrumplan in de gemeente Eijsden	
2007	Gulpen/Wittem	Kompas of glazen bol?	Onderzoek naar het sturingsinstrumentarium van de gemeente Gulpen-Wittem
2007	Gulpen-Wittem	Doel of middel?	Intergemeentelijke samenwerking door de gemeente Gulpen-Wittem
2007	Valkenburg	Een geschenk uit de hemel	De samenwerking tussen Valkenburg aan de Geul en 3W
2008	Beek	Elk uur telt	Inhuur van extern advies voor de gemeente Beek
2008	Nuth	Voor het goede doel	Doelmatig en doeltreffend sportaccommodatiebeleid voor de gemeente Nuth
2009	Gulpen-Wittem	Van de grond gekregen	Grondexploitatie in Gulpen-Wittem nader onderzocht

2009	Eijsden	Met de knip op de beurs	Doelmatigheid van het accommodatiebeleid in Eijsden
2009	Meerssen	Vijf kanten van Pentasz	Functioneren van de regionale sociale dienst Pentasz vanuit Meerssens perspectief
2009	Beek	Met of zonder schone lei?	De uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning in Beek
2009	Valkenburg	Drie parels aan één ketting	Intergemeentelijke samenwerking door de gemeente Valkenburg aan de Geul
2009	Eijsden	Oude wijn in nieuwe zakken?	De uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning in Eijsden
2009	Gulpen-Wittem	Midden in de roos geschoten?	De uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning in Gulpen-Wittem

Bijlage 6

De rekenkamercommissie

De rekenkamercommissie bestaat uit:

ir. P.T.H.J. (Peter) Thuis	: voorzitter
drs. M.J.M. (Mimi) Crijns	: lid
drs. A.M.J. (Ton) Dreuw RC	: plv. voorzitter
mr. D.J.J.M. (John) Havenith	: lid
dr. H.P.M. (Bert) Kreemers	: lid
drs. W.J.H.S. (Wil) Lindelauf RA RO	: lid
M.G.A. (Maurice) Cobben	: secretaris

Alle leden maken op persoonlijke titel deel uit van de rekenkamercommissie. De in de rekenkamercommissie werkzame registeraccountant treedt niet in die hoedanigheid op.

Website	:	www.rekenkammercie-zl.nl
Postadres	:	Postbus 998, 6300 AZ Valkenburg aan de Geul
Telefoon	:	06 – 215 337 83
E-mailadres	:	info@rekenkammercie-zl.nl